Do Brna míří světová špička astrofyziky. Sympozium IAUS 405 nabídne i program pro veřejnost

11.5.2026 - | Masarykova univerzita

Už příští týden se Brno stane centrem světové astrofyziky. Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity zde od 18. do 22. května 2026 uspořádá prestižní Sympozium Mezinárodní astronomické unie 405 (IAUS 405) s názvem „Traversing the Galactic Center in Space and Time“. Spoluorganizátorem akce je Hvězdárna a planetárium Brno, kde se odehraje hlavní část programu.

Sympozium se zaměří na galaktické jádro – dynamickou oblast Mléčné dráhy, kde se nachází supermasivní černá díra Sagittarius A*. Centrum naší galaxie slouží jako jedinečná laboratoř pro studium extrémních fyzikálních procesů. Do Brna přijedou přední světoví odborníci, včetně laureátky Nobelovy ceny za fyziku za rok 2020 Andrey Ghez z Kalifornské univerzity v Los Angeles.

Novinkou letošního ročníku je výrazně rozšířený program pro veřejnost. Návštěvníci se mohou těšit na veřejnou přednášku nobelistky, doprovodnou venkovní fotografickou výstavu zaměřenou na černé díry i unikátní 3D model černé díry nazvaný „Singulóna“. Společným tématem těchto aktivit je motto „Ze světla do temnoty a zpět“, které přibližuje historii i podstatu výzkumu černých děr.

„To, že se Mezinárodní astronomická unie (IAU) rozhodla podpořit organizaci sympozia o centru naší galaxie v Brně, je pro nás velká pocta – je to vůbec první sympozium IAU nejen v našem městě, ale také první izolované v celé republice. Předešlá se totiž konala v rámci velkých valných shromáždění v letech 1967 a 2006 v Praze,“ uvedl Michal Zajaček, předseda vědeckého a místního organizačního výboru z Ústavu teoretické fyziky a astrofyziky Přírodovědecké fakulty MU.

Hlavní vědecký program nabídne sérii přednášek, diskusí a posterových prezentací pokrývajících témata od bezprostředního okolí černé díry až po širší struktury galaktického jádra. Úvodní přednášku pronese nositelka Nobelovy ceny Andrea Ghez hned první den konference. Program reflektuje nejnovější výsledky získané pomocí špičkových observatoří a instrumentů.

Součástí sympozia bude také bohatý společenský program pro účastníky. Organizátoři připravili například slavnostní uvítací koktejl, konferenční večeři, komentované prohlídky Brna i koncert.

„Pojem černá díra zná skoro každý, ale málokdo si pod ním představí něco skutečně konkrétního. Černé díry jsou děsivé, fascinující a zároveň klíčové pro pochopení toho, jak funguje svět. A právě to z nich dělá jedno z největších dobrodružství moderní astronomie. A my na Kraví hoře jsme nadšeni z toho, že se můžeme podílet na setkání lidí, kteří tento vesmírný fenomén studují,“ řekl Jiří Dušek, ředitel Hvězdárny a planetária Brno.

Konference IAUS 405 navazuje na dlouhou tradici mezinárodních setkání zaměřených na galaktické jádro, která se konají již od 80. let a propojují odborníky z celého světa. Brno se tak na několik dní stane klíčovým místem pro diskusi o současnosti i budoucnosti výzkumu jedné z nejzajímavějších oblastí vesmíru.

„Srdečně zveme jak vědce, tak nadšence, aby se k nám v Brně připojili na tomto výjimečném setkání, které zdůrazňuje rostoucí úlohu České republiky v astrofyzikálním výzkumu,“ dodal Michal Zajaček.

Podrobnosti o programu a registraci jsou k dispozici na webových stránkách konference: https://gc2026.muni.cz/
Aktuální novinky organizátoři průběžně zveřejňují v sekci GC News.

https://www.muni.cz/pro-media/tiskove-zpravy/do-brna-miri-svetova-spicka-astrofyziky-sympozium-iaus-405-nabidne-i-program-pro-verejnost